

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

17. De Curiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

veterem cum iuniori confundunt: Germanum sacrarum literarum sensum, non adeo curant, sed multa per accommodationem dicunt.

Amant autem sermone rationes frivolas, quae multum speciei, parum soliditatis habeant, ut quae ex Cabalistarum penitioris serinio sunt petita, quae cum dicantur, oraculis videantur simillima. Ad summum ut intrudant levis aliquid doctrinae choragium, mirabiles plerumque faciunt excursions, & dissentanea quaeque copulant.

De curiosis.

CAPVT XVII.

*Curiositas
ridicula.
Quarrit
hoc cap.
lx.*
IN vitioso quoque genere sunt nimis curiosi, qui solent in quaestionibus parum fructuosius plurimum temporis terere. Quarent igitur an ligno interfectus fuerit Abel, & qua ligni specie, ex qua arbore fuerit excisa Moyses virga miraculorum effectrix. Tum dicunt hanc quaestionem antea agitatam ab Antonio Consule urbis Romae, & Haccadon huic petitioni ita satisfecisse.

*Haccadon
apud Ga-
latim. c. 17.
6. 16.*
Quod me rogas de virga Moyses tibi notitiam dare, dicam tibi quod de hoc scriptum reperit a Rabbi Simeone filio Iohai in investigatione secretorum dicitur. Virga illa qua Moyses, & Aaron miracula faciebant in terra Aegypti, & postea in deserto floruit, gemmasque edidit, ab ea arbore excisa est, quam Deus Moysi ostendit in deserto, ut aquae amarae dulces fierent. Et haec arbor excisa fuit ab arbore vitae, quae in paradiso sita erat, Angelorum manibus. Quam quidem miserunt Adae, cum ille misisset Seth ad paradysum filium suum misericordiam Dei imploraturum de suo peccato. Dixeruntque Angeli, Seth, ut plantaret hanc arborem. Quae quam primum fructum faceret, misericordiae Dei in eum descenderent, aperirenturque portae caeli, quae obsertae sunt. Hanc autem arborem seu potius ramum accepit Seth, plantavitque in deserto, quam postea Moyses inuenit, & ex ea virgam suam excidit.

*Mem. l. 8.
65.*
Haec pretiosa fabula cum narratur aures implet admiratione, & obstupescunt qui audiunt, quod tantum & tam mirabilis historiae arcantum tamdiu latuerit. Idem plerumque sorte examinabat genealogias Iudaeorum, &

quarent cur Panther ab Hebrais Dominus noster fuerit nominatus, & verè ne Panther atavus sanctissimae Dei Matris fuerit. Tum de persona Christi, & Beatae Virginis nimis multa expiscabuntur, & scire auebunt quas illa vestes & calceos habuerit, an secum in Bethlemitana peregrinatione bovem & asinum duxerit, aurumne in massa, an nummos aureos à Magis acceperit, quae quidem, vel certè non dissimilia plerumque ab ijs qui historiam tractant, ex destinata opera quaeri obiter, aut si ineptè fuerint dicta, refelli possint. Tamen in concionibus nisi res admodum postulet, haec argumenta prolixè discutere curiositatis plurimum, parum certè fructus habet. Praeterea si viderint auditores prurire rerum curiosarum desiderio, afferent ex historia naturali quicquid erit abditum, & incredibile, agitant quaestiones Theologiae & Philosophiae, non tam ad doctrinam, quam ad pompam, vagabuntur per omnia terrarum imperia, & si qua minima data fuerit occasio, huius vel illius imperij Principes à primo ad ultimum percontant. Tum ut arcana etiam dicant omnibus ignota, *Quinquaginta prudentia portas, & triginta duo ianua sapientiae additis Hebraica nominibus, cum magna ostentatione memoria numerabunt.*

De scholastico genere oratorum.

CAPVT XVIII.

SVcedunt deinde scholastici, quod verbum ne quis secus accipiat quam intellegam, non nihil distinguendum est. Primum igitur dicti scholastici viri multae in omni genere literaturae, & politioris etiam elegantiae, quod superius ostendisse me recorder, nunc autem nomen remansit penes eos qui Theologiam docent in differendi subtilitate positam, viros doctos, ingeniosos, acres, & omni honore dignos, quorum exquisitissima doctrina in decus, & utilitatem Ecclesiae longè lateque permanavit. Ex eorum schola prodeunt nonnumquam concionatores, qui vel sub ipsa adhuc studiorum incude positi, vel certè calentibus etiam tum altioris doctrinae vigore ingenijs, rebus optimis parum prudenter vtuntur.

Afferunt enim ad aures plebeias reconditas ex Theologiae instrumento quaestiones, de